

İslam Medeniyetinin Görkemi

İslam'ın doğduğu 7. yüzyılın başlarında, Arabistan dünyanın en karmaşık bölgelerinden biriydi. Bu topraklarda pek çok farklı kabile yaşıyor, her biri ayrı bir puta tapıyordu. Sapkın dinleri ve putları uğruna birbirleri ile savaşır, kan döker, hatta çocuklarını dahi öldürebilecek kadar vahşileşirlerdi. Bu batıl sistemde sevgi, merhamet, yumuşak huyluluk değil, acımasızlık, nefret ve şiddet makbul görülürdü. Kadınlar aşağı varlıklar sayılır, fakirler ve köleler alabildiğine ezilirlerdi.

Bu karanlık ve kanlı dünya, İslam ahlakıyla birlikte tamamen değişti. Üstelik yalnızca Araplar değil, daha pek çok millet İslam ahlakının ışığıyla aydınlandı. İslam'ın indirilmesi ile birlikte, bilimde, kültürde, düşüncede ve sanatta daha önce eşine az rastlanan bir yükseliş yaşandı.

İslam ahlakının inananlara kazandırdığı önemli özelliklerden bir tanesi yüksek sanat ve estetik anlayışıdır. Kuran'da bildirilen cennet tasvirleri, olabilecek en yüksek kaliteyi, ince bir zevki ve göz kamaştırıcı bir ihtişamı tarif etmektedir. Bu anlayışı kalplerine yerleştiren Müslümanlar, eşsiz eserler ortaya koydular, yönettikleri ülkeler dünyanın en seçkin ve "modern" mekanları oldu. İslam, Arap Yarımadasından dört bir yana doğru yayılırken, beraberinde büyük bir kalkınma ve zenginleşme de getirdi.

Müslümanlar, her gittikleri yere medeniyet götürdüler. Örneğin Tunus'ta kente temiz su sağlamak için dahiyane bir arıtma sistemi kurdular. Birbirine bağlı olan iki büyük havuzda dinlendirilen su, tüm tortulardan arındırılıyor, sonra da kapalı borularla şehre dağıtılıyordu. Avrupalıların böyle bir şeyi düşünmeleri bile, ancak yüzyıllar sonra olacaktı. Suriye'deki Müslüman mühendisler suyu şehre taşımak için tasarım harikası değirmenler kurdular.

Başkent Bağdat ise, dünyanın en görkemli ve en modern kentiydi. Mimari ve şehir düzenlemesi yönünden göz kamaştırıcıydı. Bağdat'a yolu düşen bir gezgin, şunları yazmıştı:

Bağdat'ın tüm mahalleleri, parklarla, bahçelerle, villalarla ve meydanlarla, görkemli çarşılar, harikulade camiler ve hamamlarla dolu. Ve bu harika şehir nehrin her iki yanında kilometreler boyunca bu güzellikte uzanıyor. (Islam Empire of Faith; An Empires Special, PBS Home Video)

İslam dünyasının bir başka görkemli merkezi ise İspanya'ydı. Burada kurulan Müslüman Endülüs devleti, tüm Avrupa'nın en modern ve gelişmiş ülkesiydi. Başkent Kordoba, olağanüstü mimarisi, bakımlı ve ışıklı sokakları, kütüphaneleri, hastaneleri ve saraylarıyla göz kamaştırıcıydı. O sıralarda Paris, Londra gibi büyük Avrupa kentleri, pis, karanlık ve bakımsızdı. Bu nedenle, Kordoba'ya gelen Avrupalı Hıristiyanlar, şehirde gördükleri büyük ihtişam, kültür ve sanat karşısında şaşkınlığa kapılıyorlardı. Boston Üniversitesi'nde görevli tarihçi Sheila Blair Kordoba'nın ihtişamını şu sözlerle tarif etmektedir:

9. ve 10. yüzyılda Kordoba kenti Avrupa'daki en büyük kentlerden biri ve en çekicisiydi. Şehre gelen insanların bu konudaki tasvirleri var elimizde. Bütün bu çiçekler, bu açık caddeler, bu harika ışıklandırma... Kuzeydeki (Hıristiyan) şehirleri ise karanlıktı. Sadece Kordoba'da temiz içme suyu vardı, insanlar büyük evlerde yaşıyordu. Paris'te ise insanlar nehir kenarındaki küçük kulübelere yaşamaktaydı. (Islam Empire of Faith; An Empires Special, PBS Home Video)

Kordoba'nın ihtişamından günümüze kalan çok az eserden biri, bugün kentin merkezinde yer alan Katolik katedralidir. Bu katedral gerçekte bir camiydi, sonradan kiliseye çevrildi. Caminin içi ise gelenleri büyüleyen bir estetiğe sahipti. Kordoba'ya gelen Hıristiyan gezginler, bu ihtişamdan çok etkileniyorlardı. 10. yüzyılda Horotzwith isimli Sakson kökenli bir rahibe, Kordoba'yı "dünyanın süsü" olarak tanımlamıştı. Endülüs'ün en görkemli yapılarından biri de, İslam sanatının ve estetiğinin harikulade örneklerini barındıran el-Hamra Sarayı'ydı. Sarayın her detayında, İslam'ın insanlara kazandırdığı yüksek ruhun ince zevki okunuyordu. El-Hamra'nın bahçeleri, yer çekiminden yararlanılarak yapılan kompleks fıskiye sistemleri ile doluydu. Kuran'da bildirilen cennet tasvirleri, El Hamra'yı inşa eden Müslümanların ilham kaynağı olmuştu.

Kuran'da cennetle ilgili bildirilen ayetlerin bir kısmı şu şekildedir:

İşte onlar; onlar için bilinen bir rızık vardır. Çeşitli-meyveler. Onlar ikram görenlerdir. Nimetlerle donatılmış (naim) cennetlerde. Birbirlerine karşı tahtlar üzerinde (otururlar). Kaynaktan (doldurulmuş) kadehlerle çevrelerinde dolaşılır. Bembeyaz; içenlere lezzet (veren bir içki). Onda ne bir gaile vardır ne de kendilerinden geçip akılları çelinir. (Saffat Suresi, 41-47)

Astarları ağır işlenmiş atlastan yataklar üzerinde yaslanırlar. İki cennetin de meyve-devşirmesi (ordakilere) yakın (kolay)dır. (Rahman Suresi, 54)

'Özenle işlenmiş mücevher' tahtlar üzerindedirler. Karşılıklı yaslanmışlardır. (Vakıa Suresi, 15-16)

Yüklü dalları bükülmüş kiraz (ağaçları) Üstüste dizili meyveleri sarkmış muz ağaçları. (Vakıa Suresi, 28-29)

Yayılp-uzanmış gölgeler, durmaksızın akan su(lar); ve (daha) birçok meyveler arasında kesilip-eksilmeyen ve yasaklanmayan (meyveler). Yükseklerle-kurulmuş döşekler (sedirler). (Vakıa Suresi, 30-34)

Onlar; altından ırmaklar akan Adn cennetleri onlarıdır orada altın bileziklerle süslenirler hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan yeşil elbiseler giyerler ve tahtlar üzerinde kurulup-dayanırlar. (Bu) Ne güzel sevap ve ne güzel destek. (Kehf Suresi, 31)

<https://www.harunyahya.info/makaleler/islam-medeniyetinin-gorkemi>